ଜୟସି ହାଉସିଂ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ
ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର (ଜେନେରାଲ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
(ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6876/2022)

19 ଅକ୍ଟୋବର, 2022

[ଏମ୍. ଆର୍. ଶାହା ଏବଂ କ୍ରିଷ୍ଣା ମୁରାରୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 –ଧାରା 3, 10, 15, 21, 30 - ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 - ଧାରା 2 (1) (e)-ଓଡ଼ିଶା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 1984 - ଉପ ଧାରା 3, 9 -ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗରେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ 1996 ର ଉପ ଧାରା 9, 14 ଏବଂ 34 ଅଧୀନରେ ସେହି ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି ପାହ୍ୟାର ଅଧୀନସ୍ଥ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (1) (e) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତରେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ କି - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା :2015 ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣ ହେଉଛି ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦର ଦ୍ରୁତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଯେଉଁଥିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ-2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଜ୍ଞତାର ସହ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି - ଯେତେବେଳେ 2015 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ବିଶେଷ କରି ଧାରା 3 ଏବଂ 10, ଏହା ପୂର୍ବରୁ 1996 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (1) (e)ରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା - ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ,ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ସମୟରେ, ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟ ପ୍ରତି ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସଚେତନ ଏବଂ ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବ -ଏପରିକି 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ 1996 ଅଧିନିୟମର ଅଧିନସ୍ଥ ଆବେଦନ ସମେତ ସମସ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ପଡିବ -ଆହୁରି, 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 ଅନୁଯାୟୀ, 2015 ଅଧିନିୟମର ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ରହିବ - ତେଣୁ, 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଏବଂ 10 ର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ, 1996 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ ଏବଂ ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାର ସମାଧାନ କରାଯିବ, ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଯେଉଁଠାରେ ଏହିପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି - ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଓଡିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାଇ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ନାମିତ, 1996 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବେଆଇନ ଏବଂ ଆଇନ

ଅନୁସାରେ ଖରାପ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଏହା 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଓ 10 ସହିତ ଅନୁରୂପ - ଏହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ସହମତ ହୋଇଛି ।

ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 - ବିଷୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ :

2003 ମସିହାରେ ଭାରତୀୟ ଆଇନ ଆୟୋଗ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟବାନ ବ୍ୟବସାୟିକ ବିବାଦର ଦ୍ରୁତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଗଠନ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଆଇନ ଆୟୋଗ ନିଜର 188ତମ ରିପୋର୍ଟରେ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ, ଆମେରିକା, ସିଙ୍ଗାପୁର ଆଦିରେ ଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଗଭୀର ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପରେ ଉଚ୍ଚ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଲାଗି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଆଇନ ଆୟୋଗଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଆଧାରରେ, ଲୋକସଭାରେ 16.12.2009 ରେ ଏକ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ 18.12.2009 ରେ ବିଲ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବିଲ୍ ଏକ ଚୟନ କମିଟି ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ଉକ୍ତ ବିଲ୍ ରେ କେତେକ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ବିଲ୍ କୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟସଭାରେ ବିଚାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ସରକାର ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଏହାର ରିପୋର୍ଟ ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପୁନର୍ବାର ଆଇନ ଆୟୋଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଜାନୁଆରୀ, 2015 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏହାର 253 ତମ ରିପୋର୍ଟରେ ଆଇନ ଆୟୋଗ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଏକ ନୂତନ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲ ଡିଭିଜନ ବିଲ, 2015କୁ 29 ଏପ୍ରିଲ, 2015 ରେ ରାଜ୍ୟସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ କର୍ମଚାରୀ ବୃନ୍ଦ, ଜନ ଅଭିଯୋଗ, ଆଇନ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଭାଗୀୟ ସଂସଦୀୟ ସ୍ଥାୟୀ କମିଟିକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ସଂସଦୀୟ ସମିତିରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ଭାରତର ମହାମାନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 23.10.2015 ରେ ଏକ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯଥା, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲ ଡିଭିଜନ ଅଧ୍ୟାଦେଶ, 2015 । ଏହା ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲ ବିଭାଗ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଭାବରେ ପୁନଃନାମକରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ପରେ 2018 ମସିହାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା 03.05.2018 ତାରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଧାରା 3 (1A) ଏବଂ 3Aକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ସ୍ତରଠାରୁ ତଳକୁ ଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରେ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଏଭଳି ସଂଖ୍ୟାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସୂଚିତ କରିବେ ।

ଏହିପରି, ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇପାରିବ ।

1.2 ତେଣୁ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା, ଯେଉଁଥିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ବିଜ୍ଞତାର ସହ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଅଧିନିୟମ, 2015 ହେଉଛି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମ, 2015 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ବିଶେଷ କରି ଧାରା 3 ଏବଂ 10, ସେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ରେ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା । ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ସମୟରେ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ଏବଂ ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବା । ଏପରିକି 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିନିୟମ, 1996 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ସମେତ ସମସ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅଦାଲତକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏପରିକି 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 ଅନୁଯାୟୀ, 2015 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଭାବ ଅଧିକ ରହିବ । ଏଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଯାହା ବି ଅସଙ୍ଗତି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେବ ।

1.3 ତେଣୁ, ଏହି ଅଧିନିୟମ, 2015ର ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ କାରଣ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମ, 2015 ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବିବାଦ ସମେତ ବ୍ୟାବସାୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ଡିଭିଜନ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ଡିଭିଜନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି,ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3 ଏବଂ 10 ବଳବତ୍ତର ରହିବ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅଧିନିୟମ, 1996ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାର ଶୁଣାଣି ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କରାଯିବ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ । ଯଦି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରୁ ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ତ ଆବେଦନ/ଅପିଲ କୌଣସି ଜିଲ୍ଲାର ମୁଖ୍ୟ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯିବ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, କେବଳ ଅଧିନିୟମ, 2015 ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିରାଶ ହେବ ନାହିଁ, ଧାରା 3, 10 ଏବଂ 15 ମଧ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ଏବଂ ନିରର୍ଥକ ହୋଇଯିବ । ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଦାଖଲ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯଦିଓ ଅନ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ

ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ଗଠିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ, ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରମୁଖ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ । ବିଭିନ୍ନ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇଟି ବିଚାରପୀଠ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ନାମିତ ବିଦ୍ୱାନ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବେଆଇନ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାଇ ଖରାପ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅପରପକ୍ଷେ, ଏହା ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା *3* ଏବଂ 10 ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହୁଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଅଭିମତ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହମତ ଅଟନ୍ତି ।

ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଆଟଲାନ୍ଟା ଲିମିଟେଡ (2014) 11 ଏସ.ସି.ସି. 619 [2014] 1 ଏସ.ସି.ଆର. 507; *ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ସହଯୋଗୀ ଠିକାଦାର* (2015) 1 ଏସ.ସି.ସି. 32:[2014] 10 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 426; *ଫୁଏର୍ଷ୍ଟ ଡେ ଲୱସନ ଲିମିଟେଡ ବନାମଜିନ୍ଦଲ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସ ଲିମିଟେଡ (*2011) 8 ଏସ.ସି.ସି. 333 [2011] 11 ଏସ.ସି.ଆର. 1; *କାଣ୍ଡଲା ଏକ୍ସପୋର୍ଟ କର୍ପୋରେସନ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଓସିଆଇ କର୍ପୋରେସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* (2018) 14 ଏସ୍.ସି.ସି. 715 [2018] 1 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 915; *ବି.ଜି.ଏସ୍. ଏସ୍.ଜି.ଏସ୍. ସୋମା ଜେ.ଭି. ବନାମ ଏନ୍.ଏଚ୍.ପି.ସି. ଲିମିଟେଡ୍* (2020) 4 ଏସ୍.ସି.ସି. 234-କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ମାମଲା ଆଇନ ସନ୍ଦର୍ଭ

[2014] 1 ଏସ.ସି.ଆର. 507	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ3.3ରେ
[2014] 10 ଏସ.ସି.ଆର. 426କୁ	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ3.3 ରେ
[2011] 11 ଏସ.ସି.ଆର. 1କୁ	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.4 ରେ
[2018] 1 ଏସ.ସି.ଆର. 915କୁ	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.4 ରେ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6876/2022 ।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. (C) ସଂଖ୍ୟା 31939/2021 ରେ କଟକ ଠାରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 12.04.2022 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

2022 ର ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6878 ଏବଂ 6877 ।

ଗୌରବ ଅଗ୍ରୱାଲ, (ନ୍ୟାୟମିତ୍ର)

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିବକ୍ତା ସୁଶ୍ରୀ ଉତ୍ତରା ବାବର ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏମ୍.ଆର୍. ଶାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

1. ମୂଳ ରିଟ୍ ଅବେଦନକାରୀମାନେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାରିତା ଏବଂ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ , ଆଇନ ବିଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 13.11.2020 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନାକୁ ଆପତ୍ତି କରି, ଅବେଦନକାରୀମାନେ କଟକସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୃକ୍ତ ରିଟ୍ ପିଟିସନରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 12.04.2022 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ସାମୂହିକ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରେ ବ୍ୟଥିତ ଏବଂ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି, ଯୋଉଥି ପାଇଁ ମୂଳ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲକୁ ଆଗତ କରିଛନ୍ତି ।

2. ଓଡ଼ିଶା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 1984 ର ଧାରା 10 ସହିତ ଦିଆଯାଇଥିବା ଧାରା 9 ର ଧାରା 3 ଏବଂ ଉପଧାରା (1) ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 30 (ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଭାବରେ ସୂଚିତ) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସୁପାରିଶ କ୍ରମେ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ପରେ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାରିତା ଏବଂ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି ନ୍ୟାୟାଳୟ (ବରିଷ୍ଠ ଡିଭିଜନ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି ।

2.1 ମୂଳ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀମାନେ-ଏଠାରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ପ୍ରଥମେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 (ଏହା ପରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996 ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୱାନ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମାମଲା ରୁଜୁ କରିଥିଲେ । ତେବେ, ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ପରେ, ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) (ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବେ ନାମିତ) କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏଠାରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଅନୁଯାୟୀ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ନାମିତ କରିବାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ-ମୂଳ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) କୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ଗଠନ ଏବଂ/କିମ୍ବା ନାମିତ କରିବା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏଠାରେ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e)

ଅନୁଯାୟୀ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆଇନ, 1996 ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେବଳ ଏକ ଜିଲ୍ଲା (ପ୍ରଧାନ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ନ୍ୟାୟାଳୟ)ରେ ମୂଳ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହିଁ "ନ୍ୟାୟାଳୟ" ହେବ ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଥିରେ ଏପରି ପ୍ରଧାନ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଠାରୁ ନିମ୍ନ ସ୍ତରର କୌଣସି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାମିଲ ହେବ ନାହିଁ ।   ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ମାମଲା ଏହା ଥିଲା ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ 1996 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମେତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ର ବିପରୀତ ହେବ, ଯାହା ହେଉଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ । ବିବାଦୀୟ ସାଧାରଣ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ।

3. ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅପିଲକାରୀ-ମୂଳ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଶ୍ରୀ ଉତ୍ତରା ବାବର ହାଜର ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟମିତ୍ର ଭାବରେ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଗୌରବ ଅଗ୍ରୱାଲ ହାଜର ହୋଇଛନ୍ତି ।

3.1 ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଶ୍ରୀ ବାବର ଦୃଢତାର ସହ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3 ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ ରହିଛି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ମାମଲାରେ ଜିଲ୍ଲାର ମୂଳ ଅଧିକାରିତା ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହିଁ "ନ୍ୟାୟାଳୟ" ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଏହା ଏପରି ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଠାରୁ ନିମ୍ନ ସ୍ତରର କୌଣସି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ, ତେଣୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) (i) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଠାରୁ ନିମ୍ନତର ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଆବେଦନ ଏକ "ନ୍ୟାୟାଳୟ" (ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ) କୁ ଦେବାକୁ ପଡିବ, ଏହା ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସମସ୍ତ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।

3.2 ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 9, 14, 34 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣିର ଅଧିକାରିତା, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଯାହା ଜିଲ୍ଲାର ମୂଳ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧୀନସ୍ଥ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 2(1)(e) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଏହାର ଦ୍ୱନ୍ଦ ଅଛି ।

3.3 ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଶ୍ରୀ ବାବର ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ "ନ୍ୟାୟାଳୟ" ହେଉଛି ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ

ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ଭୂମିକାକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । **ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଆଟ୍ଲାନାଟା ଲିମିଟେଡ** ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି ; **(2014) 11 ଏସ୍.ସି.ସି. 619 ଏବଂ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ସହଯୋଗୀ ଠିକାଦାର; (2015) 1 ଏସ.ସି.ସି. 32 ।**

3.4 ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଶ୍ରୀ ବାବରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ସହିତ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଧାନ ହୋଇଥିବାରୁ, କୌଣସି ଦ୍ୱନ୍ଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବ ଯାହା **ଫୁଏର୍ଷ୍ଟ ଡେ ଲଓସନ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଜିନ୍ଦଲ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସ ଲିମିଟେଡ** ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ; **(2011) 8 ଏସ.ସି.ସି. 333 ଏବଂ କାଣ୍ଡଲା ରପ୍ତାନୀ ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଓ.ସି.ଆଇ. ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ; (2018) 14 ଏସ୍.ସି.ସି. 715,** ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବ ।

3.5 ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଭୁଲ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମକୁ ବାଟ କାଢି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ କାରଣ ଉଭୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଧାନ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ହେଉଛି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଧାନ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତଟି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ବିପରୀତ ଅଟେ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ **ଫୁଏର୍ଷ୍ଟ ଡେ ଲଓସନ ଲିମିଟେଡ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ଏକ ସ୍ୱୟଂସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂହିତା ଏବଂ ସୁବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ତେଣୁ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଉପରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଏହାର ସମାନ ପ୍ରଭାବ ରହିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ **କାଣ୍ଡଲା ରପ୍ତାନି ନିଗମ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ **ବି.ଜି.ଏସ୍. ଏସ୍.ଜି.ସ୍. ସୋମା ଜେ.ଭି. ବନାମ ଏନ୍.ଏଚ.ପି.ସି. ଲିମିଟେଡ୍; (2020) 4 ଏସ.ସି.ସି. 234** ମାମଲାରେ ତିନି ଜଣ ମାନ୍ୟବର ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ହେଉଛି ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂହିତା ଏବଂ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ ଯାହା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ସମେତ ସାଧାରଣ ଆଇନକୁ ବାଦ ଦେଇଥାଏ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ତେଣୁ ସାଧାରଣ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ **କାଣ୍ଡଲା ରପ୍ତାନି ନିଗମ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏବଂ ଏଠାରେ ଉପରେ ସୂଚିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ବିପରୀତ ଅଟେ ।

3.6 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଶ୍ରୀ ବାବରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟର ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ । ଯଦି ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ଙ୍କୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବେ

ନାମିତ କରାଯାଏ, ତେବେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲର ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ମକଦ୍ଦମାକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆଉ ଏକ ଆପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯାହା ତ୍ୱରିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିବ । କାଣ୍ଡଲା ରପ୍ତାନି ନିଗମ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 27ରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ।

3.7 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଶ୍ରୀ ବବର ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ ରହିଛି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଉପରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ବିପରୀତ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

3.୫ ଉପରୋକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ଏହା ଘୋଷଣା ଏବଂ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଏ ଯେ ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ-ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବେଆଇନ, ଆଇନରେ ଖରାପ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ବିବାଦୀୟ ସାଧାରଣ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ବାତିଲ କରିବା ।

4. ଶ୍ରୀ ଗୌରବ ଅଗ୍ରୱାଲ, ବିଦ୍ୱାନ ପରାମର୍ଶଦାତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ମିତ୍ର ଆମକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଇଛନ୍ତି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର ବିବାଦ/ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନକୁ ସୁଗମ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ପ୍ରଣୟନ କରିଛି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 2 (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ଅଟେ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ମାମଲାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 10 ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଧାରା 10 ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ମଧ୍ୟସ୍ଥତାଟି ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଅଟେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ମୂଳ ଅଧିକାରିତା ଥିବା କୌଣସି ପ୍ରମୁଖ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ, ଦାଖଲ କରାଯିବ,

ଏବଂ ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ କରାଯିବ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହିପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ-ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଅଧିନିୟମିତ ହୋଇଛି, ଏହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 10 ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ/ଅପିଲ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ କରାଯିବ, ତାହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଦାଖଲ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାରା 10 ଅଯଥା କିମ୍ବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଏବଂ/କିମ୍ବା ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇଯିବ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ତେଣୁ, ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନକରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯାହାଫଳରେ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅକାମୀ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଅନାବଶ୍ୟକ ହେବ ।

4.1 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ **କାଣ୍ଡଲା ରପ୍ତାନୀ ନିଗମ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ସମ୍ପୃକ୍ତ, ଏହା ଦୃଢ଼ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯେ କୌଣସି ଦ୍ୱନ୍ଦ ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ।

4.2 ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ସେହିପରି **ବି. ଜି.ଏସ୍. ଏସ୍. ଜି.ଏସ୍. ସୋମା ଜେ.ଭି.** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ, ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (1) ଆବେଦନ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ, ବରଂ କେବଳ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ବିଚାର କରିବାର ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

4.3 ଉପରୋକ୍ତକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ-ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଅଧିସୂଚନା ବେଆଇନ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ନିୟମାନୁଯାୟୀ ଖରାପ ନୁହେଁ ।

5. ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ସୁଶ୍ରୀ ଉତ୍ତରା ବାବର ଏବଂ ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟ ମିତ୍ର ଶ୍ରୀ ଗୌରବ ଅଗ୍ରୱାଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

6. ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉପୁଜିଥିବା ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 9, 14 ଏବଂ 34 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରିତା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ କି, ଯାହା ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି ପାହ୍ୟାର ଅଧସ୍ତନ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (1) (e) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଅଟେ ?

7. ଉପରୋକ୍ତ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996ରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଓ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେମିତିକି, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (1) (e) ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3, 10, 15 ଓ 21, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

"ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1996ର ଧାରା 2 (1) (e):

(e) "ନ୍ୟାୟାଳୟ" ର ଅର୍ଥ -

(i) ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ମୂଳ ଅଧିକାରକ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏବଂ ଏହା ସାଧାରଣ ମୂଳ ଦେୱାନୀ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାର ରହିଛି ଯଦି ଏହା ଏକ ମକଦ୍ଦମାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ହୋଇଥିବ, କିନ୍ତୁ ଏପରି ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କିମ୍ବା କୌଣସି ଲଘୁ ବିଭାଗର ନ୍ୟାୟାଳୟଠାରୁ ନିମ୍ନମାନର କୌଣସି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ ;

(ii) ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ସାଧାରଣ ମୂଳ ଦେୱାନୀ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି, ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ବିଷୟ-ବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାରିତା ଥାଇ, ଯଦି ତାହା ଏକ ମକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ-ବସ୍ତୁ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ, ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧସ୍ତନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରି ଉଦ୍ଭୁତ ଅପିଲ ଶୁଣାଣିର ଅଧିକାରିତା ଥିବା ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ।

ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3, 10, 15 ଏବଂ 21 :

3. ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଗଠନ-(1) ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବା ପରେ, ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା, ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଏପରି ସଂଖ୍ୟକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରିପାରିବେ, ଯାହା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାରିତା ଏବଂ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିପାରନ୍ତି :

ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ସାଧାରଣ ମୂଳ ଦେୱାନୀ ଅଧିକାରିତା ଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବା ପରେ, ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ସ୍ତରରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରିପାରିବେ :

ଆହୁରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ମୂଳ ଦେୱାନୀ ଅଧିକାରିତା ରହିଛି, ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିପାରିବେ, ଯାହା ତିନି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଅଧିକାରିତାଠାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ ।

(1-A) ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବା ପରେ, ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା, ଏପରି ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିପାରିବେ ଯାହା ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ପାଇଁ ତିନି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ କିମ୍ବା ଏପରି ଉଚ୍ଚତର ମୂଲ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ।

(2) ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବା ପରେ, ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା, ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ସ୍ଥାନୀୟ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବେ ଯେତିକି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ବିସ୍ତାର ହେବ ଏବଂ ସମୟ ସମୟରେ, ଏହିପରି ସୀମାକୁ ବୃଦ୍ଧି, ହ୍ରାସ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବେ ।

(3) (ରାଜ୍ୟ ସରକାର), ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସହମତିରେ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା କରିବାରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ଜଣେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ, କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତି କିମ୍ବା ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଭାବେ (ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ସ୍ତରରେ କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସ୍ତରଠାରୁ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ) ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇପାରିବେ ।

10. ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ମାମଲା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧିକାରିତା-ଯେଉଁଠାରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ବିଷୟ-ବସ୍ତୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ଅଟେ ଏବଂ -

(1) ଯଦି ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 (1996 ର 26) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଯାହା ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ସେହି ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ କରାଯିବ ଯେଉଁଠାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଗଠିତ ହୋଇଥିବ ।

(2) ଯଦି ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇଥାଏ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୂଳ ପକ୍ଷରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 (1996 ର 26) ର

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ କରାଯିବ ଯେଉଁଠାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଗଠିତ ହୋଇଥିବ ।

(3) ଯଦି ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇଥାଏ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 (1996 ର 26) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ମୂଳ ଅଧିକାରିତାର କୌଣସି ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ (ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହୋଇନଥିବ) ଦାଖଲ କରାଯିବ, ଏବଂ ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ କରାଯିବ ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି ।

15. ବିଚାରଧୀନ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନାନ୍ତର-(1) ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଗଠିତ ହୋଇଛି, ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମସ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଆବେଦନ ସମେତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 (1996 ର 26) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବ ।

(2) କୌଣସି ଜିଲ୍ଲା କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳର କୌଣସି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସହ ଜଡିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 (1996 ର 26) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ସମେତ ସମସ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଆବେଦନ, ଯାହା ପାଇଁ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ଏପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବ :

ପରନ୍ତୁ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଗଠନ ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିଛି, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବ ନାହିଁ ।

(3) ଯେଉଁଠାରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1996 (1996 ର 26) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଆବେଦନ ସମେତ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ, ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଯାହା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିଲା ।

(4) ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ପ୍ରକାର ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାମଲା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିପାରିବେ ଯାହାଦ୍ୱାରା ନୂତନ ସମୟ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ କିମ୍ବା ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 (1908ର 5)ର [ଆଦେଶ XV-A ସହିତ]

ଅନୁସାରେ ଏପରି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନର ତ୍ୱରିତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ସମାଧାନ ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ :

ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ, ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 (1908ର 5) ର ଆଦେଶ Vର ନିୟମ 1ର ଉପନିୟମ (1)ର ପ୍ରାବଧାନ ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନିଜ ବିବେକ ଅନୁସାରେ, ଏକ ନୂତନ ସମୟସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବେ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଲିଖିତ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରାଯିବ ।

(5) ଉପଧାରା (1), ଉପଧାରା (2) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (3) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଢଙ୍ଗରେ ଏପରି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇନଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ଡିଭିଜନ, ମକଦ୍ଦମାର କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହା ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଏପରି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଏବଂ ଏପରି ମକଦ୍ଦମା ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଡିଭିଜନ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବିଚାର କିମ୍ବା ସମାଧାନ ପାଇଁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିପାରିବେ, ଏବଂ ଏହିପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ।

21 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପ୍ରଭାବ -- ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତିରେକ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟତୀତ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନ ଆଧାରରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଥିବା କୌଣସି ଉପକରଣରେ ଅସଙ୍ଗତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେବ ।

8. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ, ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏହା ମାମଲା ଅଟେ ଯେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ମୂଳ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର କେବଳ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ବିଷୟ-ବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାରିତା ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଲଘୁ ବିବାଦ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଠାରୁ ନିମ୍ନତର ଶ୍ରେଣୀର କୌଣସି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହି ମାମଲା, ତେଣୁ ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 9, 14 ଏବଂ 34 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ବିଦ୍ୱାନ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ଡିଭିଜନ) ଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 2 (1) (e) ସହିତ ସିଧାସଳଖ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ରହିବ ଏବଂ ତେଣୁ ଏକ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି ପାହ୍ୟାର ଅଧସ୍ତନ ସ୍ତରର ବିଦ୍ୱାନ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏପରି କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା ଆଇନର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ହେବ ।

9. ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ/ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ସର୍ବପ୍ରଥମେ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ।

9.1 2003 ମସିହାରେ, ଭାରତୀୟ ଆଇନ ଆୟୋଗ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଗଠନ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ କରିବା । ଆଇନ ଆୟୋଗ ନିଜର 188ତମ ରିପୋର୍ଟରେ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ, ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା, ସିଙ୍ଗାପୁର ଆଦିରେ ଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଗଭୀର ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପରେ ଉଚ୍ଚ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଲାଗି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।

9.2 ଆଇନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ସୁପାରିଶ ଆଧାରରେ ଲୋକସଭାରେ 16.12.2009 ରେ ଏକ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ 18.12.2009 ରେ ବିଲ୍ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବିଲକୁ ଏକ ଚୟନ କମିଟି ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ଉକ୍ତ ବିଲରେ କେତେକ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ବିଲକୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟସଭାରେ ବିଚାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ସରକାର ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପୁନର୍ବାର ଆଇନ ଆୟୋଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ରିପୋର୍ଟ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଜାନୁଆରୀ, 2015 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଇନ ଆୟୋଗ ଏହାର 253 ତମ ରିପୋର୍ଟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଏକ ନୂତନ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଇନ ଆୟୋଗ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ :

" 3.24.4 ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାବସାୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଘରୋଇ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଆର୍ଥିକ ଅଧିକାରିତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହୋଇନଥିଲେ) ରେ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ହୋଇପାରେ । ଏହା ସୁପାରିସ କରାଯାଏ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୂଳ ପକ୍ଷରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଓ ତୋଷଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ଯେଉଁଠାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହିପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ତେବେ, ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଗଠନ କରାଯିବାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିୟମିତ ବିଚାରପୀଠ ଘରୋଇ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଏଭଳି ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କରିବେ ।ଯଦି ଏପରି ଘରୋଇ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ନଥାଏ ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହୋଇନଥିବ)ରେ ରହିଥାଏ ଏବଂ ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ

କରୁଥିବା ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଛି, ତେବେ ଏହିପରି ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଏହିପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ ଏବଂ ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ।

ତଦନୁସାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଲ୍, 2015ର ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲ ଡିଭିଜନକୁ 29 ଏପ୍ରିଲ, 2015ରେ ରାଜ୍ୟସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ କର୍ମଚାରୀ ବୃନ୍ଦ, ଜନ ଅଭିଯୋଗ, ଆଇନ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭାଗୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସଂସଦୀୟ ସ୍ଥାୟୀ କମିଟିକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ସଂସଦୀୟ କମିଟିରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ଭାରତର ମହାମାନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 23.10.2015 ରେ ଏକ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା, ଯଥା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧ୍ୟାଦେଶ, 2015ର ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ଡିଭିଜନ ।

ଏହା ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ବିଭାଗ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଭାବରେ ପୁନଃନାମକରଣ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣର ବିବୃତ୍ତି, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ :

"ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ବିଚାରଧୀନ ରହିଛି । ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ଜଟିଳ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ, ଏହାର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ସ୍ୱାଧୀନ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଭାରତୀୟ ଆଇନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ନିବେଶକ ଜଗତରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

ଏହା ପରେ 2018 ମସିହାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା 03.05.2018 ତାରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଧାରା 3 (1A) ଏବଂ 3Aକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଏପରି ସଂଖ୍ୟକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରିପାରିବେ ଓ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ସ୍ତରଠାରୁ ତଳେ ଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ । ଏହିପରି, ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇପାରିବ ।

10. ତେଣୁ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା, ଯେଉଁଥିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ, ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ନିଜ ବୁଦ୍ଧିମତା ବଳରେ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା

ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଅଧିନିୟମ, 2015 ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ଅଧିନିୟମ ଅଟେ ଏବଂ ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମ, 2015 ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଛି, ବିଶେଷ କରି ଧାରା 3 ଏବଂ 10, ତାହା ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମ, 1996ରେ ଧାରା 2 (1) (e) ରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା । ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ସମୟରେ, ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ଏବଂ ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିନିୟମ, 1996 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ସମେତ ସମସ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏପରିକି ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 21 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମ, 2015ର ପ୍ରଭାବ ଅଧିକ ରହିବ । ଏଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତିରେକ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଅସଙ୍ଗତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେବ ।

11. ତେଣୁ, ଅଧିନିୟମ, 2015ର ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ କାରଣ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମ, 2015 ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି, ତାହାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବିବାଦ ସମେତ ବ୍ୟାବସାୟିକ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଡିଭିଜନ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅପିଲ ଡିଭିଜନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ, ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3 ଏବଂ 10 ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ କରିବ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅଧିନିୟମ, 1996ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ତ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାର ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ, ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ସେହିଠାରେ ଏପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି କରାଯିବ । ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଏ ଯେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟତୀତ ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ/ଅପିଲ, ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, କେବଳ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣ ବିଫଳ ହେବ ନାହିଁ, ଏପରିକି ଧାରା 3, 10 ଏବଂ 15 ମଧ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅକାମୀ ହେବ । ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାଖଲ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯଦିଓ ଅନ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ଗଠିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଏକ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ । ବିଭିନ୍ନ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇଟି ନ୍ୟାୟପୀଠ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାରଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲର ନିଷ୍ପତ୍ତି

ନେବା ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ନାମିତ ବିଦ୍ୱାନ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି (ବରିଷ୍ଠ ଡିଭିଜନ) ଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବେଆଇନ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଖରାପ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅପରପକ୍ଷେ, ଏହା ଅଧିନିୟମ, 2015ର ଧାରା 3 ଏବଂ 10 ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ମେଳ ଖାଉଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ।ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ଆମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହମତ ।

12. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ସମସ୍ତ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଖାରଜ କରାଗଲା । ତେବେ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

13. ଏହି ମାମଲା ବିଦାୟ ପୂର୍ବରୁ, ଆମେ ଏହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟ ମିତ୍ର ଭାବରେ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଗୌରବ ଅଗ୍ରୱାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସହାୟତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛୁ ।

ଦିବ୍ୟା ପାଣ୍ଡେ

(ଦୀପକ ପାନୱାର, ଏଲ.ସି.ଆର.ଏ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ) ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

Translated by:

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।